

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Not. II. De Rosario & Gratia sufficiente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

fertur, fit unus eques. Sic ex persona Verbi & humanitate fit unus Christus; & licet claudicet comparatio, hoc tamen non facit, ut damnanda sit: ut enim fit unum totum, in ratione plantæ, extrunco & surculo, qui à trunco sustentatur; & unum totum, in ratione equitis, ex homine & equo, qui hominem sustentat, ita ex Verbi persona & humanitate à Verbo sustentat, fit unum totum hypostaticum, id est, in ratione personæ. Quod Verbum comparatur equo, mirum vobis accidit. Sed comparatur Leoni, Galinæ, Agno, Aquilæ, Pelicani, immò & Vermis; & ex Pauli loco, caro Christi Verbo unita, id est, ipse Christus, jumentum dicitur. Nec est, quod dicas, humanitatem, non Verbum, jumento comparari: erras mi homo, erras, humanitas Verbo unita, Christus ipse, qui Deus est, jumento comparatur, cum sit agnus Dei, qui tollit peccata mundi, & jumentum, quod hominem sanctum & semimortuum curandum ad stabulum, & curatum in cælum tulit. Sed quero te, Willelme, ostende parumper Nestorii hæresim in hac Garassii sententia, cum impio joco, manifestè, quamquam per imprudentiam, ut inquis, fuisse conjunctam. Nestorius duas personas in Christo agnovit: Garassius eodem, quem oppugnas, loco, disertis verbis, non nisi unam admittit. An ex fureculo, & trunco, cui est insitus, duæ arbores fiunt? an ex homine, & equo cui infidet, duo equites evadunt? De hæresi malè, judicas. Rectè de eâ censere, hæretici profectò non est; ut potè, qui aliorum Catholica dogmata pro heterodoxis, & sua heterodoxa pro Catholicis habeat. Quid mirum? cum factus sit sicur equus & mulus, quibus non est intellectus. Et ut ab equis ad asinos, ad vos scilicet revertar, quis nescit vos esse reos, damnatos, & Vaticano fulmine tactos; doctrinam vestram hæreticam, impiam, blasphemam à supremo & legitimo iudice declaratam; libros vestros multiplici Decreto confixos, & nigrore nota fœdatos? Quis igitur ferat, insolentiam illam proterviam, qua vobis impudè potestatem arrogatis, iudicandi doctrinam morum & fidei, damnamque auctores Catholicos, qui vestros errores, pro eo, quò sunt erga optimam Parentem Ecclesiam zelo refutantur? quis unquam tam immanem arrogantiam, tam horrendam superbiam ferat?

In duodecimā Epistolam.

NOTA I.

Ignoti Scriptoris Epistola.

Hanc latinè reddidisti, inquis, notarum loco. (a) Scriptorem ignotum dicis, quasi alter ignotus etiam non sit. Montaltii nomen scenicum est: scena haud dubiè histrionem docet. Quamobrem porro Montaltium nomen suum tacuisse dicis? nonnè quia sibi à Jesuitarum gladiis & sclopis timebat? O timidum animal, qui te mortaliu libilis exponis! stylum Jesuitarum timuit, non gladium; aut certè gladium timuit & laqueum Carnificis: multi enim extremo supplicio, juxta legum Decreta, plectuntur, longè Montaltio innocentiores. Tum Montaltii potentiam & vim exaggeras, qui, si voluisset, inquis, ut te, Deus bone poterat calcare! affusà scilicet calidà: Viden? ut totam Societatem agat, & verfer? hætenus tamen immoram. Quid si in te

unum vertisset impetum? lepidè prorsus & thrausiel. Doles præterea, quòd Jesuitæ Janlenistas vestros tanquam hæreticos infectentur. Dolere potius debueras, quòd Janlenistæ sint hæretici, & damnati erroribus oblinati ad hærent.

His præmissis, ad quæstionem accedis. (b) Montaltius Vasquius doctrinam de eleemosyna ita exposuerat, quasi divites laicos omnino liberaret a faciendâ eleemosyna, etiam de superfluo. Hanc imposturam egregiè diluerat uterque Apologista; primus quidem impostur. 1. & in respons. ad duodecimam Epistolam; alter verò in respons. ad objectionem 12. & ab his clarissimè ostenditur, ex more Vasquius, divites teneri, dare eleemosynam, non tantum de superfluo, extra casum extremæ necessitatis, sed etiam de necessario, idque sub pena peccati mortalis cap. 7. Opusculi d. 111. n. 29. & 18. 19. Sed doctrinam hujus Doctoris non intelligitis, nec capit variâs distinctiones, quibus appositè omni explicat, quid sit superfluum, quid necessarium. Nempe aliquid est necessarium vel ad vitam, vel propriam, tum familiæ; vel ad statum jam acquisitum, vel ad illum, qui legitime probabiliter promittitur, & sic dicam, prudenter, haud temerè argui potest; vel ad famam, &c. Deinde alia est ordinata pauperis necessitas, alia extrema; alia non emenda quidem, sed gravis & urgens: præterea aliud est, civitem adstringere sub pena peccati mortalis, ad faciendam eleemosynam; aliud, hortari, impellere, invitare. Cuncta hæc ita confunditis, ut tum omnia alia non distinguatis; cum tamen manifestum sit, doctrinam Vasquius longè strictiorem esse, doctrinam Gabrielis, Majoris, & Gerfonis; qui docent, divites teneri tantum in extrema pauperum necessitate; tumò & Cajetani, qui docet, divites non teneri ad extremam necessitatem, nisi de superfluo. Quod tuas cavillationes reponam, nihil oportum occurrat, quàm si tibi auctor sim, ut legas dubium illud 3. Vasquius; & si forte non intelligis, ut magistrum exhibeas, quò reverè factis indiges, cum tantam ignorantiam præ te feras. Vellem etiam accerseres eorum magistrum, qui tuam illam feritatem, & extortam licentiam coerceret. Immo si me audis, totum illud opusculum diligenter volves, cum in eegenerere, nihil melius, firmitus, & solidius inveniri possit.

Ne tamen mihi vitio vertas, quòd errores tuos dissimulem, aliquot adnoto. (c) Maximum crimen à Vasque & Apologista, Cajetano affictum esse dicis: quamobrem verò? quia eum docere aliterunt, in Tract. de Indulg. extrâ extremam necessitatem, de superflui præceptum, peccati venialis modum non excedere. Accipe verba Cajetani tom. 1. Opusculi. quæst. tract. de indulgent. quæst. 3. num. 40. Licet, inquit, necessitas non extrema non obliget ad peccatum mortale omittentem eleemosynam, magna tamen necessitas à potenti sine suo incommodo subvenire, (de superfluo scilicet, alioquin incommodo esset) rationabiliter tenetur, ut obliget etiam ad peccatum, quamvis non mortale. Illud autem, seclusa superfluitate bonorum, ad remota facit: vult enim Cajetanus, locum illum Joannis 1. cap. 3. Si quis viderit fratrem suum necesse habere, & dixerit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei maneat in eo, præcendendo à superfluo, de extrema necessitate intelligendum esse, si assertivus sit. Licet autem Cajetanus contrarium videatur dicere tom. 2. tract. 5. hunc tamen scripsit anno 1496, illum verò de indulgentiis 1518.

(a) Pag. 320.

(b) Pag. 321 ad 325. (c) Pag. 325.